

Sygn. I C 287/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 05 października 2016r.

Sąd Rejonowy w Ostrołęce Wydział I Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Artur Kowalski

Protokolant: sek. sąd. M. M.

po rozpoznaniu w dniu 21 września 2016r. w Ostrołęce

na rozprawie sprawy

z powództwa **M. B. (1)**

przeciwko **M. B. (2)**

o zapłatę

orzeka:

1. zasądza od pozwanego M. B. (2) na rzecz powódki M. B. (1) kwotę 491,82 zł (czteryście dziewięćdziesiąt jeden złotych 82/100) wraz z odsetkami:

- od kwoty 33,92 zł ustawowymi od dnia 07 lutego 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. i ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 33,85 zł ustawowymi od dnia 05 marca 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. i ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 33,85 zł z ustawowymi od dnia 01 kwietnia 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. i ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 33,85 zł ustawowymi od dnia 07 maja 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. i ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 33,85 zł ustawowymi od dnia 07 czerwca 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. i ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 28,48 zł ustawowymi od dnia 07 lipca 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. i ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 34,34 zł ustawowymi od dnia 04 sierpnia 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. i ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 34,34 zł ustawowymi od dnia 02 września 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. i ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 34,34 zł ustawowymi od dnia 02 października 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. i ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 34,34 zł ustawowymi od dnia 04 listopada 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. i ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 34,34 zł ustawowymi od dnia 03 grudnia 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. i ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 15,56 zł ustawowymi za opóźnienie od dnia 03 stycznia 2016r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 36,55 zł ustawowymi za opóźnienie od dnia 29 stycznia 2016r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 35,12 zł ustawowymi za opóźnienie od dnia 03 marca 2016r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 35,09 zł ustawowymi za opóźnienie od dnia 02 kwietnia 2016r. do dnia zapłaty,

2. oddała powództwo w pozostałym zakresie,

3. zasądza od powódki M. B. (1) na rzecz pozwanego M. B. (2) kwotę 438,16 zł (czterysta trzydzieści osiem złotych 16/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

/-/A. K.

Sygn. akt IC 287/16

UZASADNIENIE

M. B. (1) wystąpiła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego M. B. (2) kwoty 1.800 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 01 stycznia 2015r. do dnia zapłaty.

Wskazała, że pozwany od 01 stycznia 2014r. zaprzestał płacenia za energię elektryczną, centralne ogrzewanie oraz inne opłaty niezbędne do utrzymania gospodarstwa domowego. Powódka regularnie osobiście upominała pozwanego do płacenia rachunków proponując 120 zł miesięcznie za energię elektryczną, ogrzewanie wody, centralne ogrzewanie, ewentualne naprawy i serwis. Pozwany zapewnił powódkę, że nie zamierza partycypować w ponoszeniu tych kosztów.

Na rozprawie w dniu 16 czerwca 2016r. powódka sprecyzowała, że domaga się od pozwanego zwrotu części kosztów ponoszonych na energię elektryczną, zakup opału, środków czystości, dokonywania drobnych napraw i konserwacji budynku w okresie od 01 stycznia 2015r. do 31 marca 2016r. i takie też stanowisko prezentowała na końcowym etapie postępowania.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Pozwany podniósł, że służebność została ustanowiona w umowie darowizny a zatem była zbliżona do dożywocia. Powyższe wyklucza ponoszenie przez pozwanego kosztów związanych z korzystaniem z mieszkania. Zaprzeczył również, aby korzystał z łazienki i kuchni, wskazując, że przebywa w budynku, w której ustanowiono służebność do 2 dni w miesiącu. Roszczenie powódki nie zostało również udowodnione co do wysokości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Umową sporządzoną w formie aktu notarialnego przed notariuszem D. N. w dniu 06 września 2006r. Rep. A nr (...) G. i M. B. (2) zabudowaną nieruchomością rolną i leśną o łącznej pow. (...) (...) położoną w obrębie wsi W., gm. O. darowali na rzecz swojej córki M. W.. Jednocześnie w § 7 aktu obdarowana ustanowiła na rzecz darczyńców oraz siostry

B. B. (1) na nabytej nieruchomości dożywotnią nieodpłatną służebność osobistą polegającą na prawie korzystania przez nich z połowy budynku mieszkalnego oraz połowy wszystkich budynków gospodarczych znajdujących się na tej nieruchomości.

Wyrokiem z dnia 03 lipca 2014r. Sąd Okręgowy w Ostrołęce w sprawie sygn. akt IC 1281/13 rozwiązał przez rozwód związek małżeński zawarty pomiędzy M. B. (2) i G. O., ustalając jednocześnie podział wspólnego mieszkania stron składającego się z trzech pokoi, kuchni, łazienki i korytarza do korzystania w ten sposób, że pozwany będzie korzystał z najmniejszego pokoju, powódka z dwóch pokoi, natomiast łazienka, kuchnia i korytarz będzie w dyspozycji do współkorzystania przez obie strony; przy czym zakazano powódce czynienia przeszkód w korzystaniu przez pozwanego z kuchni.

Zamontowany przez przedsiębiorstwo energetyczne licznik obejmuje wskazania zużycia dla dwóch budynków mieszkalnych znajdujących się na nieruchomości, której właścicielką jest powódka. W budynkach zamieszkuje łącznie 10 osób, w pierwszym powódka wraz ze swoim partnerem i synem, w drugim matka powódki oraz jej siostra, pozwany, brat powódki z żoną i dwojgiem małoletnich dzieci w wieku 3 i 5 lat.

Powódka z tytułu płatności za energię elektryczną za okres od 01 stycznia 2015r. do 31 marca 2016r. dokonała przelewów z jej konta prowadzonego w mBanku na konto dystrybutora energii (...) S.A. Biura (...) w O. na kwotę 6.964,12 zł.

W skali miesiąca pozwany przebywa w mieszkaniu połowę czasu. Nawet jeżeli nie nocuje, to przychodzi, ogląda telewizję, weźmie prysznic, posiedzi dwie, trzy godziny i idzie do swojej konkubiny A. K. (2). Pozwany wyjeżdża co roku za granicę, w okresie objętym żądaniem pozwu przebywał w Niemczech we wrześniu i październiku 2015r. W pokoju pozwanego znajduje się lodówka, telewizor, żelazko, odkurzacz, czajnik bezprzewodowy. Pokój posiada również źródło światła. Zużycie energii generuje również hydrofor, który załącza się po odkręceniu wody w łazience.

W czasie przebywania w domu pozwany korzysta z łazienki i nie partycypuje w zakupie środków czystości, nie dokłada się do drobnych napraw czy konserwacji. W ostatnim czasie powódka dokonała wymiany kabiny prysznicowej, naprawy odklejonych płytek. To ona kupuje w całości środki czystości do obu domów, natomiast domownicy zwracają jej wyłożoną za nich kwotę.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Ostrołęce z dnia 22 stycznia 2016r. w sprawie sygn. akt II K 184/15 pozwany został uznany za winnego i skazany za znęcanie się psychiczne nad G. B. w okresie od grudnia 2013r. do 03 kwietnia 2014r. w ten sposób, że będąc pod wpływem alkoholu wszczynał awantury domowe, podczas których poniżał ją wyzywając słowami wulgarnymi i obraźliwymi, zakłócał spoczynek nocny, niepokoił. Z kolei wyrokiem tegoż Sądu z dnia 03 marca 2016r. w sprawie sygn. akt II K 388/14 został uznany za winnego i skazany za czyny mające miejsce w dniu 14 stycznia 2014r. polegające na uszkodzeniu samochodu wchodzącego w skład wspólności majątkowej małżeńskiej pozwanego i G. B. oraz groźby karane kierowane pod adresem tej ostatniej.

W sprawie o sygn. II W 273/14 M. B. (2) został wraz z konkubiną ukarany za głośnie zachowywanie się i zakłócenie w dniu 06 lutego 2015r. spokoju G. B. w budynku, w którym zamieszkuje, w sprawie o sygn. II W 507/15, pozwany został ukarany za umyślne uszkodzenie w dniu 26 kwietnia 2015r. przewodów telekomunikacyjnych w budynku, w którym ma ustanowioną służebność, w sprawie o sygn. II W 508/15 został ukarany za zerwanie kwiatów i uszkodzenie w dniu 27 kwietnia 2015r. ogrodu M. B. (1).

Środki pieniężne na zakup opału do budynku zamieszkiwanego przez pozwanego są przekazywane powódce przez jej matkę i brata. Opał zamawia i dokonuje za niego płatności z tych środków partner powódki. Jedną połowę wyklada brat powódki, drugą matka powódki. Powódka ponosi wyłącznie koszty ogrzania budynku, w którym zamieszkuje z partnerem i dzieckiem.

Powódka opłaca należność za wywóz śmieci z gospodarstwa, w którym zamieszkuje więcej niż 3 osoby. Stawka za wywóz jest niezależna od liczby osób w nim zamieszkujących, w przypadku gdy takich osób jest co najmniej trzy. Śmieci

produkowane przez pozwanego, niezależnie od ich ilości, nie powodują jakiegokolwiek wzrostu stawki za wywóz śmieci, nie zwiększając w ten sposób kosztów z tego tytułu.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o:

(dowód z zeznań powódki słuchanej w charakterze strony - , nagranie z rozprawy z dnia 21 września 2016r. od 01:27:04 do 01:39:43 – k. 100-100v, od 01:57:59 do 02:02:24, od 02:12:30 do 02:14:03, na rozprawie w dniu 16 czerwca 2016r. od 00:02:43 do 00:35:21 – k. 27-29, dowód z zeznań pozwanego M. B. (2) słuchanego w charakterze strony - nagranie z rozprawy z dnia 21 września 2016r. od 01:39:43 do 01:57:59 w zakresie w jakim nie były sprzeczne z zeznaniami powódki i świadków, dowód z przesłuchania w charakterze świadków: G. B. na rozprawie w dniu 21 września 2016r. od 00:09:17 do 00:38:05 – k. 98c-99, R. L. na rozprawie w dniu 21 września 2016r. od 00:38:05 do 00:57:29 – k. 99-99v, dowód z dokumentów w postaci: wypis z aktu notarialnego z dnia 06 września 2006r. Rep. A Nr (...) – k. koperta na k. 12, poświadczony za zgodność z oryginałem kopii wyroku SO w Ostrołęce z dnia 03 lipca 2014r. w sprawie sygn. akt IC 1281/13 – k. 20, potwierdzenia przelewów bankowych – k. 51-65, a ponadto dowód z dokumentów z akt Sądu Rejonowego w Ostrołęce sygn. II K 388/14: wyrok z dnia 03 marca 2016r. – k. 231-232 oraz sygn. II K 184/15: wyrok z dnia 22 stycznia 2016r. – k. 135-136.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo było uzasadnione, jednakże jedynie w części.

Powódka domagała się od pozwanego zwrotu części kosztów ponoszonych na energię elektryczną, zakup opału, środków czystości, dokonywania drobnych napraw i konserwacji budynku, w którym zamieszkuje pozwany na zasadzie nieodpłatnej i dożywotniej służebności mieszkania, ustanowionej w umowie sporządzonej w formie aktu notarialnego z dnia 06 września 2006r. Rep. A Nr (...).

W ocenie Sądu nieodpłatny charakter służebności, wynikający z treści przedmiotowej umowy, nie oznacza, że pozwany nie miał obowiązku ponoszenia tego rodzaju kosztów, których zwrotu domagała się powódka. Służebność mieszkania, jako jedno z ograniczonych praw rzeczowych, uprawnia osobę, na której rzecz służebność ustanowiono, do korzystania w określonym zakresie z cudzej rzeczy – mieszkania. Ustanowienie takiej służebności nieodpłatnie oznacza, że uprawniony nie ma obowiązku wynagrodzenia właścicielowi za korzystanie z jego rzeczy, nie jest to jednak równoznaczne ze zwolnieniem uprawnionego z ponoszenia kosztów bieżącego utrzymania rzeczy, w szczególności zużywanej w związku z tym wody, oddawanych ścieków czy ogrzewania. Przekonuje o tym choćby treść art. 302 § 1 k.c., który nakazuje odpowiednie stosowanie do wzajemnych relacji pomiędzy uprawnionym do służebności a właścicielem przepisów o użytkowaniu przez osoby fizyczne, wśród nich 206 k.c., który to przepis użytkownika obciąża kosztami bieżących napraw i innych nakładów związanych ze zwykłym korzystaniem z rzeczy. Z korzystaniem z mieszkania zwykle wiążą się koszty różnych mediów. Nie znajduje uzasadnienia teza, że koszty takie, wygenerowane przez uprawnionego do służebności mieszkania, ponosi właściciel rzeczy, chyba, że tak właśnie się umówiono, do czego nie ma podstaw przy uwzględnieniu treści umowy darowizny.

Pełną podstawą prawną roszczenia powódki wobec pozwanego stanowiły przepisy art. 753 § 2 w zw. z art. 259 i art. 260 § 1 zd. 1 w zw. z art. 302 § 2 k.c. Odesłanie w art. 259 zd. 2 k.c. do przepisów o prowadzeniu cudzych spraw bez zlecenia uruchomiło działanie art. 753 § 2 k.c., który w okolicznościach sprawy oznaczał przyznanie powódce, jako właścicielce nieruchomości obciążonej, uprawnienia do żądania od pozwanego, jako beneficjariusza służebności, zwrotu uzasadnionych wydatków i nakładów wraz z ustawowymi odsetkami. Treść tego ostatniego przepisu przesądza, że pod pojęciem nakładów, użytym w art. 259 k.c., kryją się również wydatki pieniężne w rodzaju poniesionym przez powódkę. Dodać należy, że w doktrynie panuje trafny pogląd, iż wartość wydatków poczynionych w związku z prowadzeniem cudzej sprawy powinna być oceniana według daty ich dokonania i że od tej chwili należą się gestorowi odsetki (tak w komentarzu do kodeksu cywilnego do art. 753 pod red. J. Gudowskiego – LexisNexis 2013). Taką też ocenę prawną roszczeń polegających na dochodzeniu części kosztów utrzymania nieruchomości od uprawnionego z

tytułu służebności osobistej mieszkania zawarł Sąd Okręgowy w Ostrołęce w uzasadnieniu postanowienia z dnia 24 lutego 2016r. zapadłego w sprawie sygn. akt I Ns 27/16.

Mając to wszystko na względzie, roszczenie powódki należało uznać co do zasady za usprawiedliwione. Nie było przy tym kwestionowane, że pozwany w przedmiotowych kosztach nie uczestniczył w okresie objętym pozwem.

Powódka celem wykazania swoich twierdzeń przedstawiła potwierdzenia przelewów z jej konta prowadzonego w mBanku na konto dystrybutora energii (...) S.A. Biura (...) w O.. Uwzględniając, że powódka ograniczyła powództwo do żądania zwrotu kosztów za okres od 01 stycznia 2015r. do 31 marca 2016r. Sąd uprawniony był do przyjęcia jako podstawy rozliczenia jedynie przelewów dotyczących tego okresu, których suma sprowadzała się do kwoty 6.964,12 zł (k. od 51 do 65). Pierwszy z uwzględnionych przelewów został dokonany w dniu 06 lutego 2015r. (k. 51), Sąd przyjął, że dotyczy on poprzedniego miesiąca a zatem stycznia 2015r. Ostatni z przelewów datowany jest na 01 kwietnia 2016r. (k. 65) i zdaniem Sądu został dokonany tytułem należności za marzec 2016r.

Przedstawiając sposób wyliczenia kwoty żądanej od pozwanego tytułem partycypowania w kosztach energii elektrycznej powódka wskazywała, że zamontowany przez przedsiębiorstwo energetyczne licznik obejmuje wskazania zużycia dla dwóch budynków mieszkalnych znajdujących się na nieruchomości, której jest właścicielką. W budynkach zamieszkuje łącznie 10 osób, w pierwszym powódka wraz ze swoim partnerem i synem, w drugim matka powódki oraz jej siostra, pozwany, brat powódki z żoną i dwojgiem małoletnich dzieci w wieku 3 i 5 lat, przy czym najmłodszy członek rodziny ze względu na wiek liczeni są przy kalkulacji kosztów jako jedna osoba. Przy tym założeniu powódka uznawała zatem, że łączne koszty energii powinny zostać rozdzielone na 9 osób.

W ocenie Sądu metoda zaproponowana przez powódkę winna zyskać aprobatę, pozwala rozdzielić koszty w sposób zbliżony do rzeczywistego zużycia energii elektrycznej. Powódka winna jednak dodatkowo wziąć pod uwagę czas, jaki w skali miesiąca pozwany przebywa w budynku mieszkalnym. Pozwany twierdził bowiem, że korzysta ze swojego pokoju i łazienki wyłącznie 2-3 dni w miesiącu. W pozostałym czasie przebywa u swojej konkubiny, która zamieszkuje w niedalekiej odległości. Przesłuchana w charakterze świadka A. K. (2) stwierdziła, że pozwany przebywa w domu, w którym ma ustanowioną służebność najwyżej jeden dzień w miesiącu. Chodzi tam przewietrzyć pokój, zmienić pościel, przebrać się. Jego codziennym miejscem zamieszkania jest natomiast dom konkubiny, w którym przebywa większą część miesiąca. Taką też wersję przedstawił sam pozwany twierdząc, że w domu córki przebywa sporadycznie. Z kolei świadek G. B. zamieszkująca w tym samym budynku co pozwany wskazywała, że były małżonek raz nocuje u pani K. a raz w domu. Zgodnie z jej obserwacją pozwany przebywa różnie w domu, czasami po 3 dni nocuje w domu, a czasem nie ma go tydzień, albo przychodzi na chwilę i wychodzi zaraz.

Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego jak i świadka A. K. (2) wskazujących na okazjonalny charakter przebywania pozwanego w budynku, w którym ustanowiono na jego rzecz służebność. Wersja, że pozwany pojawia się w budynku raz bądź dwa razy w miesiącu w tym celu, aby przewietrzyć pokój, z którego ma prawie w ogóle nie korzystać i zmienić pościel, w której zasadniczo nie śpi, stworzona została wyłącznie na potrzeby niniejszego postępowania. Nie mogło jednakże ująć uwadze, że świadek G. B. jak i sama powódka przyznały, że pozwany nie przebywa w budynku przez znaczną część miesiąca. Częstotliwość przebywania pozwanego w budynku odbiega zatem od innych mieszkańców, którzy zasadniczo przebywają w nim codziennie. W czasie przesłuchania w charakterze strony powódka przyznała (nagranie od 01:57:59 – k. 101), że jeżeli pozwany nie przebywa za granicą, to w skali miesiąca korzysta z mieszkania połowę czasu. Nawet jeżeli nie nocuje, to przychodzi, ogląda telewizję, weźmie prysznic, posiedzi dwie, trzy godziny i idzie do pani K.. Zeznania te korespondują okolicznościami ujawnionymi przez świadka G. B.. Poza sporem pozostawało również, że pozwany wyjeżdża co roku za granicę, w okresie objętym żądaniem przebywał w Niemczech we wrześniu i październiku 2015r. Tymczasem nie ulega wątpliwości, że czas przebywania pozwanego w budynku pozostaje w związku z wymiarem kosztów generowanych przez urządzenia pobierające energię elektryczną. W pokoju pozwanego znajduje się bowiem tylko jedno urządzenie, które ze względu na wykonywane funkcje pracuje bez przerwy, tj. lodówka. Oświetlenie pokoju, a także takie urządzenia jak telewizor, żelazko, odkurzacz, czajnik bezprzewodowy pobierają energię tylko w przypadku ich włączenia, a zatem gdy pozwany przebywa poza domem, nie powodują poboru energii. Na takie samej zasadzie działa hydrofor, który łączy się po odkręceniu wody a zatem zużycie energii zależne

jest od korzystania przez pozwanego z łazienki i kuchni. Wprawdzie pozwany przebywa w skali roku około półtora miesiąca za granicą, jednakże w tym okresie winien również w ograniczonym zakresie partycypować w kosztach energii mając na uwadze całoroczną pracę lodówki oraz fakt, że częścią rachunków są też stałe opłaty abonamentowe niezależne od zużycia.

Zdaniem Sądu pozwany korzysta z ustanowionej służebności znacznie częściej niż na to wskazuje, o czym świadczy również występowanie konfliktowych sytuacji pomiędzy stronami kończących się zazwyczaj wszczęciem sprawy o wykroczenie. Pozwany nie kwestionował, że w sprawie o sygn. II W 273/14 został wraz z konkubinią ukarany za głośnie zachowywanie się i zakłócenie w dniu 06 lutego 2015r. spokoju G. B. w budynku, w którym zamieszkuje, w sprawie o sygn. II W 507/15 M. B. (2) został ukarany za umyślne uszkodzenie w dniu 26 kwietnia 2015r. przewodów telekomunikacyjnych w budynku, w którym ma ustanowioną służebność, w sprawie o sygn. II W 508/15 pozwany został ukarany za zerwanie kwiatów i uszkodzenie w dniu 27 kwietnia 2015r. ogrodu M. B. (1).

Warto również zauważyć, że konkubina pozwanego wskazywała, że okazjonalny charakter zamieszkiwania M. B. (2) w domu córki ma miejsce już od początku 2014r. (k. 99v, nagranie od 00:57:29). Tymczasem wyrokiem Sądu Rejonowego w Ostrołęce z dnia 22 stycznia 2016r. w sprawie sygn. akt II K 184/15 pozwany został uznany za winnego i skazany za znęcanie się psychiczne nad G. B. w okresie od grudnia 2013r. do 03 kwietnia 2014r. w ten sposób, że będąc pod wpływem alkoholu wszczywał awantury domowe, podczas których poniżał ją wyzywając słowami wulgarnymi i obraźliwymi, zakłócał spoczynek nocny, niepokoił. Z kolei wyrokiem tegoż Sądu z dnia 03 marca 2016r. w sprawie sygn. akt II K 388/14 został uznany za winnego i skazany za czyny mające miejsce w dniu 14 stycznia 2014r. polegające na uszkodzeniu samochodu wchodzącego w skład wspólności majątkowej małżeńskiej pozwanego i G. B. oraz groźby karane kierowane pod adresem tej ostatniej. Wprawdzie czyny, za które został skazany pozwany dwoma wymienionymi wyżej wyrokami karnymi nie zostały popełnione w okresie, którego dotyczył pozew, jednakże okoliczności te nie mogą pozostać bez wpływu na ocenę wiarygodności świadka A. K. (2) i samego pozwanego wskazujących, że już od początku 2014r. pojawia się on na nieruchomości powódki jedynie sporadycznie.

Mając to wszystko na uwadze, uznając twierdzenia pozwanego za mało wiarygodne, uwzględniając jednocześnie, że powódka przyznała, iż korzysta on ze służebności jedynie połowę czasu w skali miesiąca, Sąd uznał, że w takiej tej części powinien on – w stosunku do pozostałych mieszkańców - partycypować w kosztach energii elektrycznej. Z tych też względów, w odniesieniu do pozwanego łączne koszty energii winny zostać podzielne na 9 osób a następnie jeszcze na połowę. Ustalenia takiego sposobu podziału kosztów nie zmienia fakt, że partner powódki przebywający znaczną część miesiąca poza domem ponosi te koszty w całości. Należy bowiem uwzględnić, że partner powódki prowadząc z nią wspólne gospodarstwo domowe i wychowując dziecko, dokładając się do rachunków łoży na koszty utrzymania swojej rodziny.

Powódka dochodziła również od pozwanego proporcjonalnego zwrotu środków poniesionych na zakup środków czystości i kosztów dokonywania drobnych napraw i konserwacji. Wydatki podlegające zwrotowi od pozwanego określiła na około 14 zł miesięcznie (wyjaśnienia powódki na rozprawie w dniu 16 czerwca 2016r. – k. 28). W ocenie Sądu żądanie jest usprawiedliwione co do zasady. Pozwany nie kwestionował, że w czasie przebywania w domu korzysta również z łazienki i nie zakupuje w tym czasie środków czystości we własnym zakresie, nie dokłada się również do drobnych napraw czy konserwacji. Tymczasem nie wymaga szczególnego dowodu okoliczność, że w cywilizowanych warunkach korzystanie z łazienki i toalety wiąże się z koniecznością zakupu co najmniej środków dezynfekujących i papieru toaletowego. Odnosząc się do przeprowadzanych drobnych napraw powódka wskazywała na wymianę w ostatnim czasie kabiny prysznicowej, naprawę odklejonych płytek. Jak wyjaśniła powódka, to ona kupuje w całości środki czystości do obu domów, natomiast domownicy zwracają jej wyłożoną za nich kwotę (wyjaśnienia powódki na rozprawie w dniu 16 czerwca 2016r. od 00:27:21 – k. 28). Nie można jednakże pomijać, że koszty na jakie zwracała uwagę powódka również powiązane są z częstotliwością przebywania w budynku mieszkalnym, korzystania z łazienki i innych urządzeń. Stąd też zdaniem Sądu pozwany winien zwracać powódce – z wyżej przedstawionych względów - połowę ponoszonych przez nią kosztów z tego tytułu, tj. 7 zł miesięcznie.

Oddaleniu podlegało natomiast żądanie powódki w zakresie zwrotu kosztów ponoszonych na opał. Tak jak zostało już to przesądzone powyżej nie ulega wątpliwości, że pozwany winien partycypować również w tego rodzaju wydatkach. Sąd ustalił jednakże, że powódka nie jest czynnie legitymowana do żądania zwrotu tych kosztów w okresie objętym powództwem. Inaczej bowiem niż przy innych kosztach, środki pieniężne na zakup opału do budynku zamieszkiwanego przez pozwanego są przekazywane powódce przez jej matkę i brata. Wprawdzie opał zamawia i dokonuje za niego płatności partner powódki, jednakże czyni to ze środków wyłożonych przez matkę i brata powódki. Jak wskazywała przesłuchana w charakterze świadka matka powódki G. B., rodzina która mieszka na górze płaci połowę a ona wraz z córką B. drugą połowę. Natomiast córka M. mieszka w oddzielnym budynku, ogrzewa swój budynek i do ich ogrzewania nie dokłada się (zeznania świadka na rozprawie w dniu 21 września 2016r. od 00:09:17 – k. 98v). (...) powódki R. L. przyznał, że za opał na mieszkanie, gdzie mieszka G. B. i jej córka płacą one, on tylko organizuje opał. Dostaje pieniądze na zakup opału od powódki, ale z tego mu wiadomo są to pieniądze mieszkańców drugiego z budynków (zeznania świadka na rozprawie w dniu 21 września 2016r. od 00:53:55 – k. 99v). Taką formę organizowania opału przyznała ostatecznie powódka w czasie przesłuchania w charakterze strony stwierdzając, że opał na budynek, gdzie zamieszkuje jej matka płacą ci, którzy tam mieszkają. Pieniądze dostaje jej partner od niej, natomiast ona od domowników (zeznania powódki w charakterze strony od 01:27:04 – k. 100v).

Mając na uwadze, że powódka nie wykląda jakichkolwiek własnych środków na zakup opału do budynku zamieszkiwanego przez jej matkę, brata oraz pozwanego, nie jest ona uprawniona do żądania zwrotu od pozwanego części wydatków ponoszonych z tego tytułu. Osobami takimi są wyłącznie jej matka oraz brat i to oni są czynnie legitymowani do wystąpienia z takim żądaniem. Uprawnienie takie nie wynika natomiast wyłącznie z faktu, że powódka jest właścicielką całej nieruchomości, bowiem nie ponosi żadnych kosztów z tytułu ogrzewania drugiego z budynków a zatem zwrot na jej rzecz części kosztów przez pozwanego prowadziłby do jej bezpodstawnego wzbogacenia.

W ocenie Sądu nie było również uzasadnione żądanie zwrotu kosztów w części dotyczącej odbioru śmieci z nieruchomości. Powódka opłaca należność za wywóz śmieci z gospodarstwa, według jednolitej stawki obowiązującej przy zamieszkiwaniu trzech bądź więcej osób. Należność za wywóz jest zatem niezależna od liczby osób zamieszkujących w gospodarstwie, w przypadku gdy takich osób jest co najmniej trzy. Z tego też względu śmieci produkowane przez pozwanego, niezależnie od ich ilości, nie powodują jakiegokolwiek wzrostu stawki za wywóz śmieci, nie zwiększając w ten sposób kosztów z tego tytułu. Ponadto powódka nie wyartykułowała nawet, jakiej kwoty w stosunku miesięcznym żąda od pozwanego z tytułu partycypowania w kosztach wywozu śmieci.

Dokonując rozliczenia kwot należnych do zwrotu z tytułu poniesionych kosztów energii elektrycznej w okresie objętym żądaniem każdą z kwot wskazanych w poleceniu przelewu podzielono na 9, tj. liczbę mieszkańców (małoletnie dzieci brata powódki jako jedna osoba) a następnie na dwa w związku z przebywaniem pozwanego w budynku połowę czasu w skali miesiąca. Do tak ustalonych kwot doliczono po 7 zł miesięcznie z tytułu partycypowania przez pozwanego w wydatkach na środki czystości oraz niezbędne naprawy i konserwacje (połowa z dochodzonych 14 zł miesięcznie).

Każdą z kwot zasądzone z odsetkami ustawowymi od dnia następnego po dniu dokonania przelewu, z uwzględnieniem zmian wysokości odsetek obowiązującej od 01 stycznia 2016r. Dla ustalenia daty wymagalności roszczenia bez znaczenia była data pisemnego wezwania pozwanego do zapłaty, bowiem obowiązek zwrotu kosztów powstał już w momencie ich poniesienia przez powódkę w imieniu pozwanego. Jednocześnie ze zwrotem kwot za energię elektryczną pozwany winien zwrócić inne poniesione przez powódkę wydatki i z tego też względu ustalono jedną datę płatności. Przykładowo przelew dokonany w dniu 06 lutego 2015r. na kwotę 484,69 zł (k. 51) : 9 : 2 = 26,93 zł + 7 zł = 33,93 wraz z odsetkami ustawowymi za okres od 07 lutego 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 01 stycznia 2016r. do dnia zapłaty.

Zdaniem Sądu, ze względu na charakter roszczenia był on uprawniony do zasądzenia odpowiedniej sumy, i to bez konieczności odwoływania się do szczególnej instytucji z art. 322 k.p.c., która ma zastosowanie w ściśle określonych sprawach i sytuacjach. Wystarczyła ocena roszczenia na ogólnych zasadach i skorzystanie - zważywszy na jego naturę - z możliwości uwzględnienia go częściowo, stosownie do wyniku postępowania dowodowego. Zdaniem Sądu

należałoby również rozważyć, czy w następstwie uiszczenia przez powódkę całości wskazanych powyżej kosztów, nie doszło do faktycznego bezpodstawnego wzbogacenia po stronie pozwanego, co otwierałoby już możliwość zastosowania w sprawie art. 322 k.p.c.

Dalej idące roszczenie powódki podlegało oddaleniu, o czym Sąd orzekł w pkt 2 wyroku.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął w oparciu o treść art. 100 k.p.c. w związku z § 2 ust. 2 w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia MS z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2002r. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Całość poniesionych przez strony kosztów w toku procesu sprowadza się do kwoty 1.247 zł. Powódka wygrała proces w 27,32 % (zasądzono kwotę 491,82 zł z dochodzonej 1.800 zł), w takiej części pozwany proces przegrał. Pozwany winien zatem ponieść koszty procesu w kwocie 340,68 zł. Tymczasem poniesione przez niego koszty to 1.217 zł a zatem powódka co do zasady byłaby zobowiązana do zwrotu na rzecz pozwanego kwoty 876,32 zł. Sąd zasądził jednakże na rzecz pozwanego połowę tej kwoty, uznając że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek pozwalający na jedynie częściowe obciążenia kosztami przegrywającego sprawę na podstawie art. 102 k.p.c. Należy bowiem zauważyć, że w postępowaniu zostało przesądzone, że pozwany winien partycypować w określonych kosztach utrzymania nieruchomości a przedstawiana przez niego argumentacja co do charakteru ustanowionej służebności osobistej pozwalającej na nieodpłatne korzystanie z pomieszczeń jest nieusprawiedliwiona. Pozwany od długiego okresu czasu odmawia uczestnictwa w ponoszeniu jakichkolwiek kosztów utrzymania nieruchomości. Stąd też jedynym sposobem „wymuszenia” spełnienia jego obowiązku było wystąpienie z powództwem do Sądu a pozostawanie powódki w przekonaniu, że pozwany winien dokładać się do kosztów utrzymania było usprawiedliwione. Należy również zauważyć, że Sąd ustalił, że pozwany winien również partycypować w kosztach opalu, a powodem oddalenia żądania w tym zakresie było wyłącznie wystąpienie z nim przez osobę, która tych kosztów nie poniosła. Nie bez znaczenia pozostaje, że powódka nie posiada stałego źródła dochodu.

ZARZĄDZENIE

(...)

dn. 21.10.2016r.